

Bogstavrejsen

JyskeVestkystens Vejen-udgave gør i dag et nyt stop på sommerens »bogstavrejse«.

I løbet af sommeren tager vi rundt og besøger en stribe byer og steder i den ny storkommune.

Vi rejser alfabetet rundt og er nået til J.

Vil du have indflydelse på rejseruten, så er du velkommen til at henvende dig på redaktionen med et bud på en by, der er et besøg værd.

Vil du være med, så mail til redaktion.vejen@jv.dk, ring til Line Lind på 7211 4252 eller kig ind på redaktionen i Vejen, hvortil du også kan skrive: JV, Banegårdspladsen 5, 6600 Vejen.

Toget fra Fredericia kommer ind på Vejen Station anno 2006.

FOTO: DAVID BERING

Da jernbanen kom til

UDVIKLING: Linda Klitmøller fortæller om, hvad der skete i Vejen, da jernbanen kom til. Bogstavrejsen er stoppet ved J.

Af **Christian Brinck**
tlf. 20 60 45 97,
redaktion.vejen@jv.dk

VEJEN: Perlen ved banen, der løber gennem Vejen, er stationsbygningen.

Det er det første, lederen af lokalhistorisk arkiv, Linda Klitmøller, understreger, da avisen slæber hende med op på Banegårdspladsen. Hun skal fortælle lidt om, hvad der skete, da jernbanen i 1874 kom til Vejen, og den daværende landsby pludselig blev en station mellem Lunderskov og Esbjerg. Den engagerede etnolog har et stort overblik over lokalhistorien og overtager hurtigt styringen.

Den nuværende stationsbygning, fortæller hun, hører til blandt de arkitektonisk

Vejen Station er bygget i såkaldt Bedre Byggeskik i 1917 af arkitekt Wenck. Lederen af det lokalhistoriske arkiv, Linda Klitmøller, står i forgrunden.

FOTO: DAVID BERING

” Det var vigtigt at ligge tæt på banen. På den måde var det nemt at føre stikspor fra stationen ind til fabrikkerne.

Linda Klitmøller

flotte, og stationens særpræg har overlevet jernbanernes moderniseringer. Bygningen er i dag fredet. Den er tegnet af overarkitekt ved DSB Heinrich Wenck, der i slutningen af 1800-tallet og de første årtier af 1900-tallet stod bag mange af DSB's bygninger og stationer. Og stationen i Vejen er tæt på perfektion. Forstået på den måde at Heinrich Wenck i 1917 tegnede Vejen Station inspireret af Landsudstillingen i Århus i 1909, hvor arkitekten Andreas Clemmesen havde tegnet til udstillingen og lavet en mønsterstation. Vejen Station er opført i Bedre Byggeskik.

– Hvis du ser efter, så kan du se, at stationsbygningen er meget symmetrisk. Det er et harmonisk hus, fastslår Linda Klitmøller.

Vejen voksede

Ti år efter oprettelsen af stationen satte et opsving ind. Stationsbyernes storhedstid.

Vejen voksede. Handel og håndværk strømmede til byen. Indbyggertallet voksede. Stationen smeltede sammen med husene, der var samlet i klynger ved kirken. Fabrikker kom til eller voksede sig større. Vejen var på vej til at blive en industriby.

Den lokale matador, Johannes Lauridsen, udvidede i disse år sin cikoriefabrik. Linda Klitmøller fremhæver også margarinefabrikken Alfa og tagpapfabrikken Phønix. De kom til i 1898 og 1907. Alle slog sig ned tæt på jernbanen.

– Det var vigtigt at ligge tæt på banen. På den måde var det nemt at føre stikspor fra stationen ind til fabrikkerne, forklarer Linda Klitmøller.

Købmand flyttede

Tidligere lå posthuset, der nu ligger over for stationen, på Banegårdspladsen.

– Og til det er der en lidt pudsig historie, smiler Linda Klitmøller.

En lokal købmand, halvbror til Johannes Lauridsen, var træt af, at bommene over banelegemet ofte var nede, når han skulle hente sin post. Han byggede derfor et nyt posthus på den »rigtige« side af sporarealet i 1906. Det lejede Post- og Telegrafvæsenet sig ind i. Siden købte de bygningen.

Storhedstiden varede indtil de første skud faldt i august

FAKTA

■ VEJEN STATION

I 1874 blev Vejen en station på sydbanen fra Lunderskov til Esbjerg. Stationen voksede efterhånden sammen med Vejen Landsby. Stationsbyerne »guldalder« var 1885 til 1914. Bag Vejen Station står arkitekt Heinrich Wenck, der gennem flere år tegnede for DSB.

1914 og markerede begyndelsen på Den Første Verdenskrig. Trods mindre opsving kom Vejen først ind i en længere periode med fremdrift og udvikling i 1960'erne.

Besøg lokalhistorisk arkiv i Østergade for mere viden om Vejens historie. Vejen Kunstmuseum fortæller om Bedre Byggeskik 2./3. september, hvor stationsbygningen i Vejen indgår.

Rejsetider

1932: Det er lidt tidskrævende at rejse til København fra Vejen. Turen til hovedstaden tager små 7 timer.

1949: Ved hjælp af Lillebæltsbroen og lyntoget "Vesterhavet" kan man nu komme nemmere mellem landsdelen. Rejsen fra Vejen til København tager nu cirka 4½ time.

1997: Storebæltsbro og hyppige intercitytog sænker igen rejsetiden. Rejsende fra Vejen kan være i hovedstaden på under tre timer.

2006: Foreløbigt et år præget - og plaget - af forsinkelser for rejsende med DSB-tog.

På Jegsmarksvej 15
Guldager
sælges

Plukkede
JORDBÆR
1/2 kg **20 kr.**

Nyopgravede kartofler
samt ærter, blomkål
og gulerødder.

Åbent alle ugens dage
fra kl. 9 - 19

mobil 2325 4661